

strani reke Bosne lepa novo napravljena cesta za vozove, zraven nje pa je nova železnica. Na obeh straneh reke Bosne razprostirajo se lepe ravnine s poljem in pašniki, med njimi pa krasni bregovi in visoke gore, poraščene z lepim šumskim drevjem. Tako se potnik raduje nad lepo naravo, akoravno je cela dolina tudi tukaj prazna prebivalcev in le redko se opazi kje kak človek ali pastir s čedo ovác ali krav.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Cesar na Českem

in njegovi pomina vredni izreki.

1. dne t. m. se je presvitli cesar po železnici pripeljal v Prago, kjer je bil z navdušenimi „slava“ in „hoch“ klici sprejet. Da bi hoteli popisati svečanosti, s katerimi je bil povsod sprejeman, kamor je prišel, potrebovali bi prostora kar za tri naše liste in še bi z ostali za tem, kar je bilo. Zato naj se naši čitatelji zadovoljijo s tem, da izvedó, da je bil entuzijazem nepopisljiv, s katerim je bil od ondašnjih Slovanov in Nemcev sprejeman. Naj rekó zdaj nekateri dunajski nemško-liberalni in pa ogerski madjaronski listi, kar koli hočejo, da potovanje cesarjevo nima politične pomembe, uže sam ta entuzijazem vničuje njihove trditve. Če tudi nekateri teh časnikov pisano gledajo cesarjevo potovanje, češ, da je ono „akt Taaffeove politike“, vse le je strupen žolc tiste nepopoljšljive stranke, ki noče sprave in miru med narodi avstrijskimi.

Pustimo te strankarje in čujmo, kaj je cesar pri tej ali uni priliki govoril.

Velike pomembe je posebno to, da povsod, kjer so se cesarju mestni župan in drugi načelniki poklonili z nagovorom v českem jeziku, je tudi on poleg nemškega jako prijazno vselej odgovarjal tudi v českem jeziku. S tem je presvitli vladar očitno pokazal, da mu je česki (slovanski) narod ljub in da njega jezik zna in rad govori ter da po takem je vse laž, kar ustavoverci čenčajo ljudem, da cesar hoče strogi centralizem s ponemčevanjem narodov avstrijskih.

Ko je dr. Rieger cesarju rekel, da se bode sprava med narodi dosegla, kekar se pomirijo nekateri prenapeti duhovi in da bodo Čehi v deželni zbor stopili in s potrpežljivostjo šli na delo, odgovoril mu je ljubeznjivo cesar: „Potrpežljivosti se morate od mene učiti“. To kaže, da cesar spremlja v duhu vse notranje prepire v svojem cesarstvu in da v pogledu na te razpore, ki mu delajo veliko bolečin, se mora vaditi velike potrpežljivosti. Zato je pa tudi plemenitaže, ki so se mu v velikem številu obéh strank poklonili, radostno pozdravil z ozirom na to, da je ministru Taaffe-u obveljalo, dognati med njimi kompromis pri volitvi poslancev v državni zbor.

V razgovoru z dr. Jirečekom, bivšim ministrom, je cesar rekel, da se mora očitno priznati, da je „državni zbor veliko dovršil, če tudi ima še veliko storiti.“ S tem izrekom, ki je očitna pohvala sedanje večine državnega zbora, je cesar ovrigel vse tiste pisarije, s katerimi ustavoverci ljudstvo motijo, da sedanji državni zbor ni ničesa storil.

V pogovoru s knezom Karolom Auerspergom, deželnim glavarjem českim, je cesar milovaje rekel, da „deželne priklade rastejo, od leta do leta in da so menda šole tako drage“. Deželni glavar je čutil, kam s to opomnijo meri cesar, in je skušal breme velikih deželnih priklad s tem opravičiti, da tudi zdrav-

stvene in druge naprave mnogo stroškov prizadevajo česki deželi. Cesarjev izrek pa vendar le ostane resničen.

Naj še posebno našim kmetskim gospodarjem nekaj povemo, kar jih bode gotovo zelo veselilo. Ko je cesar 28. dne maja obiskal konjsko razstavo v Pragi, je nemški ogovoril konjerejca Antona Jancika iz Gornjega Necica pri Lipniku na Moravskem, ki je dobil premijo za razstavljen kobilu z žebetom. Nekako osupnjeni mož, ki ni vedel, kako nazivati cesarja, je naposled česki tako-le odgovoril: „Jasnosti! prosim za odpusteni, já jsem Moravan, a nerozumim nemecky“. Cesar smehlja se mu odgovori česki tako-le: „To nic ne delá, já umim moravsky“. Tako se je več minut razgovarjal z njim ter ga izpraševal o starosti kobile, o številu premij, ki jih je uže dobil, o starosti žebeta itd. Jancik je zmerom pogumneje odgovarjal in cesar ga je z vidljivim veseljem poslušal, dokler se ni od njega poslovil z besedami: „Mužete z toho miti radost, že jste sy vychovali (izredili) tak pekne zvire!“ Tako odlikovani kmet je potem vsakemu radostno pripovedoval, da je s cesarjem prav po domače se pogovarjal.

Mnogo zlata vrednih izrekov bi mogli še navesti, pa naj zadostujejo ti, ki kažejo, da presvitli cesar hoče ravnopravnost narodov in želi spravo med njimi, ljudstvu pa manj davkov, in da odobruje delovanje konservativne (naše) večine v državnem zboru in postopanje ministra Taaffe-a, ki trdno stoji v zaupanju cesarjevem. Iz vsega pa sledi, da se v Avstriji obračajo stvari na bolje in da bodo še boljše, ko prodere povsod prepričanje, da onemu nesrečnemu gospodarstvu, ki je bilo skoro 18 dolgih let v rokah ustavaških liberalcev, mora konec biti v Avstriji, da se reši duševnega in materijelnega propada.

Po vsem tem sklepamo te vrstice tudi mi, združeni z našimi brati na Českem s klicem: Slava presvitlemu cesarju, vzvišenemu spravitelju narodov avstrijskih!

Mnogovrstne novice.

* *Gluhega čebelarja* v Šildavu na Nemškem je unidan čebela pičila na trepavnico blizo sènc. Potolažiti si hude bolečine je mož prst pokladal na trepavnico in jo z vodo močil. Na to je trdo zaspal. Ko se zbudi, sliši z zvonika nenadoma uro biti, ko je dve leti, kar je po prehlajenji popolno oglušil, ni slišal.

* *Veliki zvon* stolne cerkve v Kolonji (Köln) na Nemškem je med zvonjenjem pred praznikom sv. Rešnjega telesa počil. Ta zvon je za tako imenovanim „cesarjevim zvonom“ četrta te cerkve po velikosti.

Naši dopisi.

V Gorici 6. junija. — Ves ta mesec je nekako posvečen petindvajsetletnici prevz. našega knezo-nadškofa. Pretekli četrtek, 3. t. m., je bila obletnica Njihovega posvečenja v Ljubljani (l. 1855.) Tisti večer je napravil zavod šolskih sester „de Notre Dame“ prav primerno slavnost. Odgojanke so izročile prečastitljivemu starčku jubilanu razne darove — svoje izdelke; potem so bile žive podobe, bistroumno umišljene, predstavljajoče prizore iz življenja sv. Andreja; vmes se je igralo na glasovir. Med mnogimi povablenci so prišli častit prečastitega jubilanta vsi načelniki našega mesta. Prava petindvajsetletnica pa bode za vso nadškofijo še le 24. t. m., t. j. na obletnico tistega dne, ko so bili knezo-nadškof l. 1855. v prvostolnici svečano

vmeščeni. Vse kaže, da bode svečanost dostojna. — Novega deželnega poslanca tedaj imamo; izvoljen je s 87 glasovi od 139 gosp. Matija Jonko, župan bovški. G. Jonko je Kranjec, Dolenc, bil nekdanj žandar in je zdaj prvi bogatin v Bovcu. Za njegovo kandidaturo ni nikdo vedel, še manj pa je dežela pričakovala, da bode Jonko njen poslanec. Nadejamo se, da bode gosp. Jonko s slovenskimi poslanci vsaj glasoval, delo v zboru menda njegove moči presega. — V „Novicah“ uže naznanjeni čitalnični koncert v Stabile-novi dvorani na Travniku, ni bil 29. maja, ampak še le 3. t. m. Pela sta tudi g. Gerbec in njegova soproga. Vse je šlo dobro. Da bi znale stene omenjene nekdanje čitalnične dvorane, (katero ima zdaj nemško društvo „Concordia“), govoriti, povedale bi lahko, kako je bilo takrat, ko je sedanji deželni predsednik kranjski, g. Winkler, bil predsednik naše čitalnice in kako je narejal razvoju slovenstva v Gorici podlago; kako je bilo n. pr. l. 1863. (12. julija), ko smo v tisti Stabile-novi dvorani (o 1800letnici ss. Mohorja, Cirila in Metoda) slavili naše goste vrle Ipavce. — Veteransko društvo se lepó širi po deželi. Gorica in vsa grofija šteje 600 veteranov in znaša njihov podporni kapital 1200 gold. Med častnimi udi so prečastiti nadškof, g. namestnik, župan dr. Deperis in drugi. — Tik pred začetkom deželnega zbora (31. maja) se je odpovedal poslanstvu g. namestnik linški baron Pino. — Gimnazijski profesor gosp. Majonica, ki je bil šel prve dni maja z drugimi avstrijskimi starinoslovci ogledat starogrške starine v Olimpiji, vrnil se je te dni na svoje mesto v Gorico.

Iz Poddrage na Vipavskem 1. jun. — Ubogi kmet! Njega tare vedno nadloga in ne ve si pomagati, kako bi dalje delal, da bi vendar si toliko prislužil za svojo družino in davek. Kakor je uže znano, je letošnja huda zima pokončala po naši dolini veliko trt tako, da so te zdaj, ko je vse drugo v najlepšem zelenju, suhe in ne poganjajo več. Prežalosten pogled je zdaj po vinogradih; več ko polovico in na nekaterih mestih celó vse trte so suhe in le za posekati! In kar je nemila zima pustila, vzela je Vipavcu pozneje strašna burja, toliko mladja je polomila, da je kar za obupati. Sená bo letos tudi malo, kajti zgodnja suša je senožetim veliko škodovala, ravno tako drugim pridelkom. Sadja je bilo dokaj na drevesih, posebno črešenj in marelic, al burja je tudi tú velikansko škodo napravila in naredila, da je prvih črešenj prav malo in še te so slabe. Ker so Vipavci po grozni zimi na trtah bolj zadeti kakor po toči, zato so vsa županstva po nagovoru gosp. Eugena Mayerja, župana Vipavskega, sklenila, prošnjo položiti na višje mesto za olajšanje davka. To je bila pač dobra in blaga misel vseh, ki so k temu pripomogli.

Dopis gospoda deželnega predsednika se je tudi v naši občini z veliko radostjo sprejel in poslalo se je prečastitemu gospodu predsedniku sledeče pismo, katerega naj „Novice“ blagovolijo natisniti.

Št. 102.

Preblagorodni gospod deželni predsednik!

Pri zborovanji občinskega odbora dne 30. maja se je sledeče z navdušenostjo enoglasno sklenilo:

Vsoja se ponižno podpisani občinski zastop, Vašej milosti najjudanejši se zahvaliti za Vaše preprijazno pismo od 4. maja 1880 in Vam, velečastiti Gospod, iskreno čestitati k imenovanju od presvitlega vladarja Njih apostolskega veličanstva za predsednika naše mile domovine kranjske.

Pri branji Vašega veleecenjenega pisma v občinski zbornici je vse podpisane ono pismo tako razveselilo in iznenadilo, da vsklíknejo v imenu vsega prebivalstva

tukajšnje občine: Mili Bog ohrani Vas, preblagorodni gospod predsednik, dolgo dolgo na prvem mestu naše domovine v prid in blagostanje slovenskega prebivalstva, katero je vedno vdano bilo in udano ostane svojemu presvitlemu cesarju!

Občinski zastop županije Poddraga 30. maja 1880.
Lukov.

Iz Notranjskega 4. rožnika. (Ceste, letina.) Bil sem po opravilih v Logatci, od tukaj moral sem tudi v Rovte. Kako pa se zavzamem, ko me pripelje voznik na cesto, ki pelje v Rovte! To vam je cesta, da jej ni para; voz odskakuje po njej, ko da bi šel po Kraškem pašniku, vedno je človek v nevarnosti, da ne bi se zvrnil na to ali ono stran. Vendar ko bi ga zadela taka nesreča, bi se preveč ne pohabil, ker padel bi v dokaj mehko posteljo, iz katere bi se le s težavo izkobacal, in bi se mu dolgo poznalo, — padel bi namreč v jako globoko blato. Na vprašanje, kdo ima cesto popravljati, pove mi voznik, da cesto do „Brloga“ popravljajo Dolenji Logačani, „Brlog“ pa Zaplaninci. Vendar, akoravno Logačani ceste uže 2 ali 3 leta niso popravili, se ne zmenijo za opomine svoje županije. Kje ima županija kaj veljave? Ako si upa pasji davek upeljati, naj bi se potrudila, da se cesta popravi, ki jo ljudje tako zelo rabijo. Ali nima nikakega zaupanja do c. k. glavarstva, da bi jej ono do veljave pomoglo in ljudi prisililo cesto popraviti? Enako malomarni so tudi Zaplaninci; tudi oni ceste ne popravijo. Kje je tu Rovtarska soseska, da se ne oglasi, saj je vendar ona dolgotrajno pravdo dobila, tedaj naj prisili Zaplanince, da enkrat delo dovršijo. Čemu daste svojo živino tako nepotrebno trpinčiti! Ako si sami cesto popravljate, prosite tudi slavno c. kr. deželno vlado, da ona malomarneže prisili. Gotovo vaše prošnje ne bodo brezuspešne. Prosite jo pa tudi, da se vendar izpelje silno važna črta Rovte — Žir. — Prvi pomladanski dnevi obetali so nam zelo dobro leto. Drevje je jako lepo cvelo in ozimina lepo rastla. Sedaj pa nam je mraz, sneg, bilo ga je 3—4 za prste, in slana ves up pokazila; lepo cvetje je kar odpadlo, fižol in korun sta vzebla, seno pa zelo slabo raste, ker mnogo škode dela črv. Še nekaj! Obilni gozdi pri nas ginejo vedno bolj in bolj in le s težavo se še kaj debelega dobi. Kaj bo v 50 letih; cela Notranjska gol kras! Bog pomagaj!

Črnomelj 7. junija. — Naš mestni zastop izvolil je jednoglasno ministerskega predsednika grofa Taaffeja za častnega meščana, v priznanje spravoljubne in vsem narodnostim pravične politike. Grof Taaffe se je telegrafično zahvalil in sprejel to čast. Do sedaj ima naše mesto tri častne ude: ranjcega dr. E. H. Costo, dr. Jan. Bleiweisa in grofa Taaffeja. — Naše mesto si res veliko prizadeva napredovati v duhu časa, a žalibog naši kraji so prerrevni. Pravega življenja manjka, nobene komunikacije ni, niti železnice, za katero prosimo in prosimo uže več let, a menda zaman. Tudi imamo nesrečno zaprtijo zaradi kuge, ki nam veliko škoduje, saj ni nobene kupčije, posebno ne z živino! Bog daj, da bi se ta spaka zadušila! 2. dne t. m. pokopali smo učitelja Jerneja Kočevarja. Umrli je služil zadnji čas v Draščah; bil je skoz in skoz narodnjak in izvrstno je znal kor voditi. Umrli je trpin kot žrtva osobnega poganjanja! Naj v miru počiva!

Iz Ljubljane. — Včeraj, 8. dne t. m. se je pričel deželni zbor. Ker nam danes ni mogoče, po navadi „Novic“ poročati tudi o vseh obravnavah prvega dne, povémo, pridržaje si za prihodnji list obširnejše poročilo, danes le to, da ono vprašanje, katero so uže več časa ugibali „Tagblattu“ podobni listi: „ali pridejo narodni poslanci v deželni zbor ali ne?“ bilo je danes

rešeno. Prišli so s sledečo izjavo, katero je zboru bral dr. Jan. Bleiweis:

Živo obžalovaje, da slavno ministerstvo vloge od 18. avgusta 1879. l., v kateri smo prosili razpusta sedanjega deželnega zbora, ni še rešilo, čeravno smo sklicevaje se na zborove zapisnike od 16. in 20. septembra 1878. l. temeljito dokazali illegalnost njegovo, stopimo v zbor s sledečo

izjavo:

Visoka vlada sedanja razodela je v vsem svojem postopanju resno voljo, da hoče pravična biti vsem narodom ter na tej poti napraviti spravo med njimi in ustanoviti notranji mir, Avstriji tako silno potreben.

Al ker se jej zaradi mnogostranskih zaprek od prav tiste strani, ki se ustavoverna zove, žalibog dozda ni še posrečilo, doseči oni cilj, ki je vsacemu pravemu Avstrijancu jako milo in dobrodejno izrazen v prestolnem govoru, katerim je Njegovo veličanstvo blagovolilo odpreti sedanji državni zbor, — in ker bi se nam zastopnikom vedno lojalnega slovenskega naroda utegnilo očitati, da v tej važni dōbi izostavši iz deželnega zbora delamo zadrege navedenim blagim vladnim nameram, zato si smatramo za dolžnost patriotizma, da potrpežljivi se udeležimo še tega zborovanja, ki ima med drugim določiti proračun celó za prihodnje leto, katerega osoda danes še skrita leži v Božjih rokah, nadejaje se pa, da bode visoka vlada med tem časom o predrugačenem volilnem redu za zastop deželni kranjski in v svobodnem gibanju volilcev iskala sredstev in jih tudi našla, odstraniti sedanji deželni zbor, ki se gledé na ogromne nepostavnosti, ki so ga stvarile, in z ozirom na naš sedanji národni zastop v državnem zboru nikakor ne more imenovati pravi zastop naše domovine.

Stoječ tedaj na istem stališči, ki smo ga lani v svoji peticiji do sl. ministerstva od 18. avgusta izrazili, stopimo podpisani za zdaj v ta deželni zbor edino le iz gori navedenih patriotskih ozirov ter se hočemo udeležiti njegovih obravnav.

V Ljubljani 8. junija 1880.

— (*Vmeščenje*) za 3 leta zopet od Nj. veličanstva potrjenega mestnega župana gosp. Laschana se je 3. dne t. m. v zbornici mestni slovesno vršilo. Ob 11. uri dopoludne je prišel gosp. deželni predsednik Winkler, spremljan od komisarja grofa Pače-a, ki je županu bral prisego. C. kr. deželni predsednik je potem ogovoril župana nemški in slovenski, povdarjaje eno najvažnejših nalog županovih, namreč to, da župan med mestnimi odborniki in med prebivalci mestnimi pospešuje sloga, ker sloga je temelj občni koristi, — mestne odbornike pa naj opominja, naj župana v težavnem njegovem poslu podpirajo in složni na blagor glavnega mesta delujejo, kajti to je, česar meščani pričakujejo od njih. — Župan Laschan se zahvaluje za cesarjevo potrjenje, prosi c. k. deželnega predsednika njegove in vladne podpore in zagotavlja, da v opravilih, od vlade občini izročenih, se bode zmerom držal ustavnih zakonov, v domačem občinskem poslu pa se bode vestno ravnal po sklepah odborovih, v vsem pa mestu na korist; do someščanov se župan v slovenskem govoru obrne s prošnjo, naj ga blagovoljno podpirajo v izvrševanju mnogostranskih njegovih nalog. — Naj temu poročilu dostavimo opazko, o kateri se ne bojimo zavračani biti, da, dokler mestnemu odboru ne stoji župan narodne naše stranke na čelu, nam je g. Laschan povoljniši nego kdo drug.

— Občina Črnomaljska je grofa Taaffeja, ministerstva predsednika, izvolila za častnega občana, — občina Litijska grofa Taaffe-a, grofa Hohenwarta in pa c. k. deželnega predsednika gosp. Wink-

lerja, — občina Cirkniška pa g. grofa Taaffeja, c. k. deželnega predsednika g. Winklerja in pa državna poslanca grofa Hohenwarta in dr. Vošnjaka.

— (*Iz prvega občnega zbora konjerejskega odseka c. k. kmetiške družbe kranjske 2. dne t. m.*) je „Novicam“ došlo sledeče poročilo:

Zborovanje, katerega se je izmed dozda vpisanih udeležilo 20 udov, in kateremu je predsedoval družbe kmetijske g. predsednik baron Wurzbach in vpričo bil vladni zastopnik pl. Fladung, je gosp. predsednik pričel z nagovorom. Na kratko razloživši zgodovino konjerejskega odseka, ki je po želji c. k. ministerstva poljedelskega na mesto bivše c. k. deželne konjerejske komisije stopil in je c. k. kmetijski družbi samostojno pridružen, je nazoči zbor opozoril, da njegova naloga je danes ta, da si določi pravila in pa da voli si izvršujoči odbor. Gosp. Murnik, ud bivše c. k. deželne konjerejske komisije, je bral zboru v posvetovanje predložena pravila, ki so bila sprejeta in po nasvetu dr. Jan. Bleiweisa le v 2 točkah nekoliko spremenjena. Po sprejetih pravilih so bili vsled §. 8. v odbor za 3 leta izvoljeni sledeči gospodje: Josip Frid. Seunig, Ivan Lukman, Ivan Murnik, dr. Schindler, ritmajster Wild, Vincenci Smola in pa Ed. Šlegel, kateri izmed sebe volijo prvomestnika in njega namestnika in s sl. ministerstvom poljedelstva sklenejo pogodbo o opravilih, katera pripadajo konjerejskemu odseku.

— O smrti gosp. dr. Razlaga iz Brežic na Štajarskem, kjer je zadnja leta živel, slovó davši vsemu literarnemu in političnemu delovanju, nam je došlo sledeče naznanilo:

Žalujočim srcem naznanjam vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo, mojega iskreno ljubljenega soproga, gospoda

dr. J. R. Razlaga,

odvetnika v Brežicah, bivšega deželnega glavarja na Kranjskem, deželnega in državnega poslanca itd. itd., včeraj dne 5. junija v 54. letu svoje starosti po dolgi in hudi bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, pozvati na oni boljši svet. — Truplo predragega umrlega se bode preneslo v torek dne 8. junija ob 5. uri popoldne iz njegovega stanovanja v gradu na pokopališče. — Svete maše za rajncega se bodo brale v raznih cerkvah.

V Brežicah dne 6. junija 1880.

Lujiza Razlagova, rojena Prieger,
soproga.

— (*100 let*) bode letos 29. dne meseca novembra, kar je umrla cesarica Marija Terezija. Naš domoljubni pisatelj pl. Radics je v spomin slavni cesarici spisal knjižico za ljudstvo, v kateri razklada mnogostranske razmere med cesarico Marijo Terezijo in deželo kranjsko v javnem življenji. Knjižica pride v zalogi marljivega tiskarja J. Krajca v Novomestu kmalu na svetlo. V različnih poglavjih te knjižice se nahaja tudi eno pod naslovom: „Slovenščina“, ki je prav posebno zanimivo.

— (*Poseben ponatis poročila o zboru antropologov*), ki je lani bil v Ljubljani, je prišel nedavno na svetlo. V tem poročilu se nahaja tudi sestavek prof. dr. Arnolda viteza Lušina o „krajnih in osebnih imenih na Kranjskem“ (über Orts- und Personennamen in Krain). Morebiti kdo naših strokovnjakov ta v marsikaterem obziru zanimivi članek vzame v pretres.

— V zbornici gospôski je unidan „oče februarske ustave“, glasoviti vitez Schmerling, čenčal o tem, da edini prvi jezik v Avstriji je nemški jezik; v podporo te čenčarije pa je na pomoč klical tudi to, da v avstrijski armadi kraljuje edino le nemški, ker bi se sicer prosti vojak z oficirjem v službenih zadevah porazumeti ne mogel. Nemčurski glavar sodi tû kakor slepec o barvah! Mnoge knjige v slovenskem jeziku, ki jih je naš zaslužni g. stotnik pl. Komelj na svitlo dal o različnih predmetih vojaških in so bile na višem mestu potrjene, pričajo jasno, da poleg družih nenemških jezikov veljavo ima v armadi naši tudi jezik slovenski.

— Tudi „Novicam je, kakor listu „Danici“ došla pritožba o tem, da tukajšnja „Baugesellschaft“ ne pozná one Božje zapovedi, da nedelja in prazniki so Gospodovi dnevi po katoliški veri, ki je vera ogromne večine Ljubljancanov, in da o teh dnevih se morajo opustiti vsa težaška dela. „Stavbeno društvo“ pa, ki hranilnici zida zdaj novo hišo, ukazuje rokodelcem v nedeljah celi dopoldne zidati, da je velik ropot okoli in okoli in se pohujšujejo blizo stanujoči ali memogredoči ljudje, ki so v kugi brezverski vendar še ohranili kaj vere. Če je uže taka grozna sila za to zidanje, naj delavci vsaj raji delajo popoldne, ne pa dopoldne med službami Božjimi. Sploh naj bi ta gospôda, ki nedeljska dela ukazuje, šla na Angleško, da vidi, kako bi celo „Baugesellschaft“ zaprli, ko bi tam to počela, kar počenja v Ljubljani.

— (Sokolski večer) v nedeljo je bil jako živahen, čitalnične gostilne prostori vsi zasedeni in program se je na hvalo občinstva lepo vršil posebno pa petje.

— (Vabilo gosp. udom narodne čitalnice) v občni zbor prihodnjo nedeljo, 13. dne t. m., dopoldne ob 11. uri, se ravnokar razpošilja z naznanilom, da predmet tega občnega zbora je nova volitev odbora, katere naj bi se gosp. udje obilo udeležili.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Telegram z Dunaja poroča, da so se povseh deželah avstrijskih 8. dne t. m. pričeli zbori. Zmerom pa se ponavlja glas, da bodo teško dalje časa trajali ko ta mesec.

— Poroka svetlega cesarjeviča Rudolfa s Belgiško princesinjo je določena na 18. dne svečana prihodnjega leta.

— O grofu Taaffe-u se pripoveduje, da o tistem vladnem naukazu, po katerem se ima v uradnih vsacemu jeziku dati njegova pravica in o katerem nemški liberalci tolik hrup ženó, se je kratko pa dobro izjavil tako-le: „Kdor napotja dela zadevam, ki se tičejo vere in jezika, ni praktičen politikar.“

Štajarsko. — „Slov. Gospodar“ piše, da so zopet dve nemškutarski trdnjavi vzeli Slovenci; Ptujski okrajni zastop in pa Ormožki je v slovenskih narodnih rokah. Slava volilcem!

Česko. Iz Prage. — 8. dne t. m. je z velikanskimi ovacijami cesar odpotoval iz Prage ter se podal v Jozefovo, Kolin in Pardubice. Pri odhodu je veliko svojo zadovoljnost izrazil o vsem, kar je videl in našel v Pragi, in obljubil, da pride kmalu zopet v Prago in ondi dalje časa ostane. — Mladočehi so v svoji vročnici zopet nekaj učinili, kar nevoljo izbuja v višjih krogih: poslali so namreč angleškemu ministru Gladstonu, ne pomislijoč, kaj je ta sicer narodom pravični državnik pred volitvami govoril o našem cesarji.

Moravsko. — Iz Brna se piše „Politiki“, da med drugimi korporacijami so se o prihodu ces. namestnika viteza Kalline tudi mnoga slovanska društva poklonila, katera je prav srčno sprejel in se ž njimi deloma nemški deloma česki preprijazno pogovarjal rekši, da dolgo časa bivajoč na Ogerskem, Štajarskem in Kranjskem ni sicer zdaj prav trden v českem jeziku, da si ga pa bo, ker je njegov materni jezik, kmalu popolno privadil. — Ko se mu je deputacija 15 Hanaških županov 1. dne t. m. poklonila, da mu objavi želje in potrebe českih prebivalcev na Moravskem, jih je ces. namestnik vitez Kallina zagotovil, da ne bode dopustil, da bi se Slovanom kaka krivica zgodila, rekši, da pravica je le ena in da ta velja za obojni narod na Moravskem, za Slovane tako kakor za Nemce.

Galicija. Iz Lvova. — Deželni odbor hoče deputacijo poslati do cesarja na Česko in ga prositi, da tudi v Galicijo pride. Če se to zgodi, bo deželni zbor stavil predlog, da se v spodobni sprejem Nj. veličanstva v Galiciji dovoli 80.000 gold. iz deželne blagajnice.

Hrvaško. — Cesarski patent je baje uže podpisan, vsled katerega bo vojaška pokrajina združena s Hrvatsko. Bog daj! Stavljenje železnice od Siska v Novi in Karlovac je baje od ogerskega ministerstva uže sklenjeno! Dobro, če je res!

Ogersko. — Baron Sennyey je bil z velikim navdušenjem v Požunu enoglasno za državnega poslanca v zbornico ogersko izvoljen. Sennyey veljá na Ogerskem blizo to, kar grof Hohenwart v Avstriji, zato utegne njegova volitev dalje seči in velike premembe učiniti v Ogerskem ministerstvu. Čas je res tudi, da se streznijo Madjari.

Iz Rusije. — Cesarica Marija Aleksandrovna je po mnogoletnem bolehanji 3. dan t. m. umrla za pljučno sušico. Cesarica je bila 56 let stara hči nadvojvode Hesenskega Ljudevita II.; pri krstu je dobila imena Vilhelmina Augusta Sofija Marija, katera je premenila, ko je iz protestantovske vere prestopila v pravoslavno. Cesarica je bila jako duhovita gospa, bistrega uma in mišljenja, po katerem imela je velik vpliv na svojega melanholičnega soproga. Pravoslavna cerkev je imela malo tako pobožnih hčer, kakor je bila pokojna carica. Dala je stare cerkve obnavljati, nove zidati in oskrbovati z vsemi potrebščinami. Svojo vladarsko gorečnost in skrb za rusko cerkev iztezala je tudi na balkanski poluotok, posebno na Bulgarsko iztočno Rumelijo. Zato je tudi delala za oslobojenje tlačanih južnih Slovanov v Turčiji. Z obdarovanjem cerkvá je probudila in izdržavala nado teh Slovanov v pomoč Rusije, katera jim je naposled tudi došla. Nič manj goreča ni bila carica tudi za humanitarne svrhe, leta 1876 je osnovala „društvo rdečega krsta“ (društvo rudečega križa), katero je tako blagotvorno delovalo v Bulgariji in iztočni Rumeliji. Pozneje se je po tem izgledu osnovalo tudi društvo rudečega križa v našem cesarstvu. Tudi šolam je bila krepka podpora. Ni čuda tedaj, da je pokojna carica bila tako visoko spoštovana in priljubljena ruskemu narodu.

Žitna cena

v Ljubljani 5. junija 1880.

Hektoliter: pšenice domače 10 gold. 24 kr. — banaška 11 gold. 39 kr. — turšice 6 gold. 50 kr. — soršice 8 gold. 50 kr. — rži 6 gold. 99 kr. — ječmena 5 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 39 kr. — ajde 5 gold. 39 kr. — ovsa 3 gold. 56 kr. — Krompir 3 gold. 13 kr. 100 kilogramov.